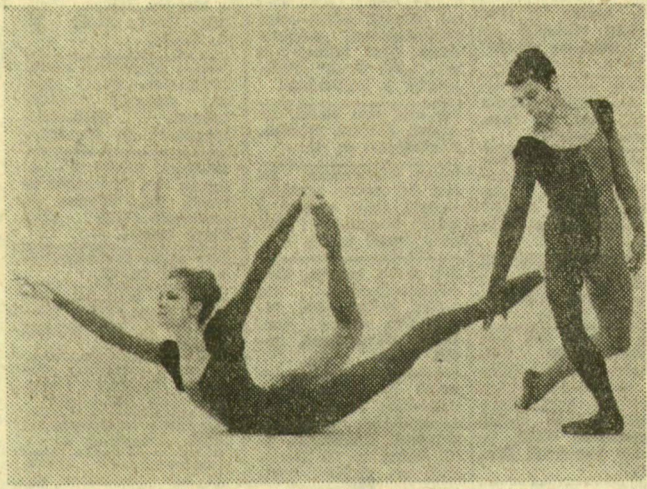

Csattanós Hét pofon

Etűdök kében... A Vivaldi-baletti pécsi előadásából

Még nem jelentek meg a szegedi utcákon a színház idei első bemutatónak plakátjai, tehát valószínűleg nagyon kevesen tudják, hogy *Aszlányi-Gyulai Gaál Hét pofon* című musicaljének előadását Eck Imre, a Pécsi Balett művészeti vezetője rendezte. Azt pedig talán még kevesebben tudják, hogy a híres koreográfus, a Pécsi Balett megteremtője, akinek tánckölteményeit megtapsolták már a legtöbb európai országban, sőt nemrégiben az Egyesült Államokban, Líbiában és Szíriában is, nem először rándul ki más műfajok területére. Eck Imre a pécsi színházban rendezett már *Menotti*, *Monteverdi* operákat, sőt több prózai előadást is. Mégis el kell ismereni, hogy az elsősorban és mindenekelőtt balettművész Eck Imre felkérése musical előadás rendezésére és koreografálására, a *szegedi színházvezetés izgalmas, pikáns, sokat ígérő ötlete*.

A Hét pofon első csattanója tehát kétségkívül a pécsi vendégművész.

Miért vállalta?

Színházi ember vagyok. Koreográfiáimat is úgy írtam, hogy kitűnjék belőlük: valamiféle *összművészeti hatásra* törekszem. Olyan táncjátékokat is terveztem már, amelyekben nem a tánc volt a kifejezés egyetlen eszköze, hanem az *ének, sőt a beszéd is fontos szerepet* kapott bennük.

Ez a színházi ars poe-ticája?

Igen. A művészeti ágak közösen hozzák létre a produkciót. A díszletek, a jelmezek, a zene, a tánc, stb. együtt. Jó, ha ilyen értelemben is egy kézben összpontosulhat egy darab, egy előadás sorsa. Tehát úgy, hogy minél több alkotóelem elképzelése és megvalósítása legyen *egyetlen művész munkája*.

Dehát a Hét pofon végül is könnyű műfajhoz tartozik...

Való igaz: az én koreográfiáim általában drámai jellegű darabok, sőt tragédiák. De *nagyon érdekel a vígjáték is*, különösen egy ilyen kitűnő, szatirikus eszközökkel operáló vígjáték, mint Aszlányi Hét pofonja. Már a regényt is nagyon szerettem.

Milyen gondolatok vezetik az előadás előkészítésében?

A Pécsi Balett amerikai vendég szereplése alkalmából New York-ban néhány olyan érdekes és igényes zenés darabot láttam, amely nem tartozott a bécsi nagyoperettel kezdődő színpadi stílushoz. De azért *nem egy zárt elitnek szólt*, hanem a szó legfőbb értelmében a nagyközönségnek. Ilyenféle előadást szeretnék létrehozni a Hét pofonnal. A darab anyaga tökéletesen alkalmas erre: filmszerűen pergő, gyors ritmusú, s rendkívül fontos

szerepe van benne a díszleteknek, jelmezeknek, a világításnak és természetesen a táncnak, valamint a zenének, amely egyébként *nem szimpla betét a produkcióban*. A Hét pofon mai értelemben zenés darab.

A szereplők?

A musical gárdájában fellép több régi — *Janka Béla, Katona András, Kovács Gyula, Szabó István, Marosi Károly* és mások — és néhány új szegedi művész — *Máriáss József, Tornyai Magda, Bagó László* —, s örömmel tapasztalom, hogy szinte *összeszokott együttesként* dolgoznak a próbákon. A két főszereplőt régóta ismerem. *Végyvári Tamás* Pécsen a *Menotti* operában egy néma fiú szerepét játszotta. A női főszereplő, *Medveczky Ilona* pedig egy ideig a pécsi Balett tagja volt. Mint régi ismerős, nagy örömmel láttam őt a darab szereplői között.

Medveczky Ilona szereplésének a szegedi közönség is örül, s kíváncsi érdeklődéssel várja, hogy a népszerű balettdarabot, a szabadterti *Cigánybárójában* és *Aidájában* ismert meg, azután több filmben, *A veréb is madárban*, *Az oroszán ugrani* készülni látott, hogyan mutatkozik be *életé első prózai szerepében*, amelyben természetesen táncolni is fog.

Medveczky Ilona felkérése a Hét pofon női főszerepének eljátszására legalább olyan pikáns ötlete a színházvezetésnek, mint Eck Imre szerződötése. Vagyis Medveczky a Hét pofon második nagy meglepetése, csattanója.

Lesz persze több csattanó is. De ez már maradjon titok addig, amíg október 13-án, a premieren, felgördül majd a függöny.

Ókrös László

Kopolya és Módoshögy

Gyűjtik a földrajzi neveket

Tömegesen tűnnek el Szegeged rekonstrukciójával a régi múlt emlékeit őrző házak, utcák, utcanevek. Mélyen szánt az eke a háttérben. Feledésbe merül a sok tájékoztató helynév, ami a kisparcellák világában olyan fontos szerepet töltött be. Szeretnénk megőrizni, összegyűjteni ezeket a neveket. Ezek a nevek ugyanis tájékoztató funkciójukon kívül gyakran értékes történeti, nyelvészeti és néprajzi vonatkozásokra utalnak.

A gyűjtésben *Zala megye* jár az élen. Az ott összegyűjtött gazdag névanyagot rendszerező kötetet éppen a *Szegedi Nyomda* munkája volt. Somogyban már befejezték, Győr-Sopron megyében az utolsó községben járnak a földrajzi nevek felgyűjtésében.

Szégyenkezni valónk nekünk sincs. *Dr. Inczei Géza* főiskolai tanár tanítványával a munka kétharmad részét már elvégezte. De a feladat befejezése sürgető. A szegedi határ is rendkívül gazdag helynevekben. A város felé tartó utak menték *kopolyák* szolgáltatatták a szomszédoktól gyötört állatnak, utasnak a vizet. Találkozunk a pásztorélet és a betyárvilág emlékeivel is. A homokvínyban a *lóállóduló* arra utal, hogy sokszor meg kellett pihenni a jószágoknak, míg túljutott rajta. *Rivóhogy, Neszürhogy, Halesz*: arra a kilitástalanságra utal, amit a Szeged környéki futóhalmoktól szőlővel beletelepítő parasztemberek éreztek. A természere fordult szőlő az elnevezésben is utal az elért eredményekre. Így lesz *Aran-kahögy, Drágahögy, Maroshögy*. *Hóttasjék*: ahol a szabadságharc két menekülő honvédtisztjét vélt kincseiért kirabolták, meggyilkolták és elföldelték. *Rúza Sándor fája*, ahol a híres betyárvezér lovát többször megkötötte.

Igényt tart a földrajzi névgyűjtés a lebontott tanyák, bokrok, ösvények, facsoportok, mesgyék, kutak és gödörök neveire és általában minden olyan névre, amely a tájékoztatót szolgálta. Ezekben a nevekben a magyar ember leleményessége, találékony-sága tükröződik. Ugyanakkor a helyi művelődés, társadalomtörténet, családtörténet, sőt még a mezőgazdasági termelés megtervezése is okul belőle.

A gyűjtést a Hazafias Népfőnt keretében működő megyei *Honismereti Bizottság* szervezi a járási népfőnttitkárok segítségével. Minden felgyűjtetlen községben a faluját, annak hagyományait szerető felelős irányítja a

munkát. Pedagógusok, nagyobb diákok bejárják a hátrált és a régi neveket feljegyzik. A *Gyűjtési Útmutató* közel 500 példányban elkészült, és a gyűjtőlapok mind a kül- mind a belterület névanyagának felgyűjtésére rendelkezésre állnak.

Ebben a munkában elsősorban a *honismereti szak-körök* lelkes tagjaira támaszkodunk, akik eddig is pályamunkák készítésével, kiállítások szervezésével szolgálták a hagyományok ápolását. Ahol nincs honismereti szak-kör, ott reméljük, hogy a munka összekovácsolja az erőket és a feladat elvégzése után is együtt maradnak. Aztán akár a művelődési otthonban, akár egy tanyai iskola nagytermében, akár egy klubban rendszeresen összejönnek. Tartalmat adnak a népművelési munkának, ami így többszörös érdekeltégűvé válik: emberek hasznos időtöltése lesz, elmélyíti a szülőföld szeretetét és ugyanakkor segíti a különböző szaktudományokat is.

Böröcsök Vince

Marika párttitkár

Amikor Oláh Mihályné, a szakszervezeti bizottság titkára bejelentette, hogy az ünnepi termelési tanácskozáson a pártszervezet titkára mond beszédet, Marika állt fel. S már mondta is. Csak néztem. Aztán egyre jobban figyeltem. A frapáns, sallangmentes, pöz nélküli gondolatközlést.

Mióta párttitkár itt?

Mert ismerem én Pusztai Marikát már évek óta. A városi tanács szolgáltatóüzeménél gyakorta meg kellett fordulnom, hiszen amilyen kicsi kollektíva, annál több probléma nehezítette munkáját. S Marika nekem mindig csak az otthoni dolgairól meg a könyveiről, virágairól beszélt. Szerényen, halkán, mint aki csak magának, a családjának él. Hogy édesanyjával, lakatos öccsével, s az idős nagymamával mint szoronganak a társbérleti lakásban. Hogy ha már ezer kötet könyve lesz és jobb műsorokat állít össze a színház, akkor bérletet vált.

Tavaly ősszel választottak meg.

Hogyan fogadta ezt a bizalmat?

Nagyon boldoggá tett. Még büszkévé is. Csak később kezdtem félni a feladatoktól. Olyan nehéznek tűnt. A múlt évben a szolgáltatóüzemnél — amely a piacok helypénzszedésével, a közterület-foglalások díjának inkasszállásával foglalkozik — a vezetőket is kicserélték. Az alig ötven dolgozóból álló kollektívát belső és külső intrikák, klikkharok bomlasztották. Egy év elteltével a határozott kezű vezető nagyjából rendet teremtett. Azok is szívtárog-nak már vissza, akik azelőtt a piszkálódások miatt elmentek vagy maguk is bajkeverők voltak. A gazdasági eredmény magasra szökött, ha jól megy, háromnegyed év alatt meglesz az éves terv.

A pártszervezet volt a legerősebb támaszom — Babinszki László, az új vezető mondja ezt. És sorolja a bizonyítékokat. Meg kellett teremteni az őszinteség légkörét. A taggyűléseken, termelési tanácskozásokon meg-szűnt a mellébeszélés, kinek-kinek a fejére olvasták mulasztásait, hibáit. Ugyan-ezekben a fórumokon beszél-ték meg a munka újjászervezésének módszereit. Viták-al, de nyíltan. Hogy egyet-értés legyen.

A pártszervezet?

Igen, kilenc párttag van. Marika a legfiatalabb. Korra is, párttagságra is. Három éve lett párttag.

A kéttagú pártvezetőségben a titkár helyettese éppen kétszer annyi idős, mint a titkár. A többi tagok átlagéletkora is felül van a legenyvesen. S köztük a még KISZ-korú Pusztai Marika! Hallgatnak rá?

A jutalmazásokat, fizetéselemzéseket, amelyek mostanában elég gyakoriak, a pártszervezet és a szakszervezet véleménye alapján állapítják meg. Ez sem így volt azelőtt.

Szervezett politikai oktatáson vesznek részt, ahol vitáznak is. Fehér asztalnál töltik a jelesebb ünnepeket, s a munkatársak névnapjait. Társadalmi munkában hozták rendbe központjukat és a piacokon levő munkahe-lyeiket. Egyik munkatársuk régóta kórházban van, az augusztus 20-i pénztartalmat oda vitték el neki.

Nagy kedvvel csinálom; mindenki segít. — Pusztai Marika mindig mosolyog. A beszéde csöndes, viselkedése nagyon szerény. Mint amikor még nem volt párttitkár.

S ezek után már nem csodálkozom, hogy őt bízták meg a kis pártszervezet vezetésével.

Kondorosi János

Válaszol az illetékes

Elromlott a gépkocsi

Szintén szeptember 11-én írtunk arról *Kenyér és higiénia* cím alatt, hogy az 58. számú élelmiszerbolt előtt szeptember 2-án óráig az utcán porosodott az eladásra szánt, majd el is adott kenyér.

A szegedi Éliker válaszában közölte, hogy ezen a napon elromlott a sütőipari vállalat gépkocsija, amely a kérdéses kenyert szállította. Emiatt késett a szállítás, illetve a bolt már zárva volt, mikor a kenyérrel odaértek. A sütőipari vállalat ígéretet tett, hogy a jövőben a gépkocsi elromlása esetén másik gépkocsit állít be.

Amint beépítik...

Felfordulás a Szigligeti utcában címmel közöltük szeptember 11-én az itt lakók levelét, amelyben szóvá tették, hogy az építési munkák során gyakran elromlik a villanyáram vezetéke, s ez balesztet okozhat.

Az áramszolgáltató vállalat szegedi területi igazgatósága közleményünkkel kapcsolatban a következőket válaszolta. „Augusztus 25-én az EVM Csongrád megyei Építőipari Vállalat munkagépe a Szigligeti utcában leszakított egy csatlakozó vezetőket úgy, hogy a falitartót kitépte a falból a fővezetékkel és fogyasztásmérővel együtt. A kár helyreállítása a károkozó költségére, illetve közreműködésével megtörtént. Augusztus 29-én a csatlakozást a 10. AKÖV munkagépe ismét leszakította. A károkozó a panasztétel időpontjáig nem állította helyre a fogyasztó tulajdonában levő berendezést. A levágott és felakasztott csatlakozó vezeték feszültségmentes, nem veszélyeztethet senkit, visszaszerelésére azonnal sor kerül, ha a kiszakított tartót ismét beépítik.”

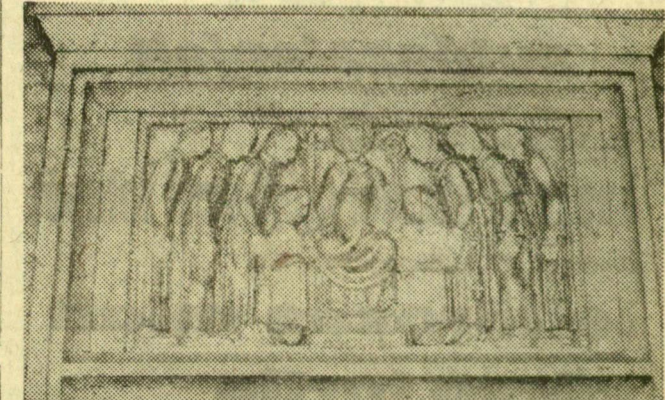
Megnyugtató gázügyekben

Gázos ügyek, s azóta más címen is közzét — gázcsere-retelep létesítésére, illetve gázbevezetésre vonatkozó — cikkeinkre választott a Dél-alföldi Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat műszaki igazgatója.

A válasz szerint Petőfite-lepen a II. kerületi tanács közbejöttével találtak csere-retelep létesítésére alkalmas helyet, most már csak az

Szeged szobrai

Szent Ágoston

(55.) A Dóm teri panteon egyik kapuját díszíti az a többalakos dombormű, amely — Vitéz János emlékművéhez hasonlóan — színes majolikából készült. A dombormű alkotójának nevét — sajnos — semmiféle hivatalos jegyzék nem közli.

Változatos filmprogram

Csaknem 40 játékfilmet mutatnak be a negyedik negyedévben. Októberben láthatja először a közönség *Máriáss Félix* új filmjét, az „Imposztorok”-at, amely a Tanácsköztársaság utáni fehér terrortól, a Prónay-különítmény rémtetteiről szól. Novemberben lesz a premierje két első filmes rendező egy-egy alkotásának is. *Simó Sándor* „Szemüvegesek”. Gyöngyössi Imre pedig „Virágvasárnap” című filmjével mutatkozik be a közönségnek. *Palásthy György* a „Varázsló” című alkotását gyermekeknek szánta, bemutatójára karácsony előtt kerül sor. A negyedik negyedévben lesz a premierje *Fejér Tamás* „Az idő ablakai” című filmjének is. Ez az első magyar tudományos-fantasztikus alkotás, amit mozivászonon láthat a közönség.

Több szocialista ország új filmalkotásaival megismerkedhet majd a közönség. Novemberben tűzik műsorra a bemutató mozik a világhírű lengyel rendező, *Andrzej Wajda* filmjét, a „Mind-en eladó”-t, s a *Hattyúk* tavából készített színes szovjet panorámafilmet. Az NDK filmgyártását a fiatalabb korosztálynak szóló „Fehér farkasok” című alkotás képviseli. A bemutatót decemberre tervezik.

A vietnami népek az amerikai imperialisták ellen vívott hősi harcáról szól a „17. szélességi fok” című francia film — *Joris Ivens* rendezésében, amelynek bemutatója a budapesti művészeti hetek idején lesz. A Cannes-i filmfesztiválon különdíjjal jutalmazott „Z. vagy egy politikai gyilkosság anatómiája” című francia filmet, *Costa Gavros* rendező alkotását november elején láthatja majd a mozilátogató közönség.